

ทักษะ

การคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด

นฤมล เมืองจินดา^{1*} เริงวิชญ์ นิลโคตร² วัลย์วุฒิ บุญลอย³

รับบทความ: 24 เมษายน 2568 แก้ไขบทความ: 23 มิถุนายน 2568 ตอรับบทความ: 30 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด 2) ระดับการประกันคุณภาพภายใน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 43 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.67 ถึง 0.87 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด มีผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ เท่ากับ 0.557 และอำนาจพยากรณ์ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร้อยละ 33.10

คำสำคัญ: ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหาร การประกันคุณภาพภายใน

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

* อีเมล: Narumon@tkschool.ac.th

²⁻³ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Innovative Thinking Skills of Administrators Affecting the Internal Quality Assurance in Schools under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi trat

Narumon Maungchinda ^{1*}

Reongwit Nilkote ²

Waiwoot Boonloy ³

Abstract

This research aims to 1. study the level of innovative thinking skills of administrators under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat; 2. study the level of quality assurance within educational institutions 3. study the relationship between innovative thinking skills of administrators and quality and 4. create an equation to predict innovative thinking skills of administrators that affects quality assurance within educational institutions under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat. This is quantitative research. The questionnaire used to assess innovative thinking skills of administrators and internal quality assurance comprised 43 items. The item discrimination indices ranged from 0.67 to 0.87, and the overall reliability was 0.99. Data were analyzed by means of mean, standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The research results found that 1) the level of innovative thinking skills of administrators under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat was at a high level overall. 2) The study of the level of internal quality assurance in educational institutions under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat was at the highest level overall. 3) Study the relationship between innovative thinking skills of administrators and internal quality assurance in educational institutions under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat. There is a moderate positive relationship with statistical significance at the .05 level. 4) Innovative thinking skills of administrators affecting internal quality assurance in educational institutions under Secondary Educational Service Area Office Chanthaburi Trat has a significant positive effect at the .05 level. The multiple correlation coefficient is equal to 0.557 and the predictive power affecting internal quality assurance in educational institutions is 33.10 percent.

Keywords: Innovative Thinking Skills, Executive, Internal Quality Assurance

---

¹ Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, Thailand

* Email: Narumon@tkschool.ac.th

²⁻³ Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของพลเมือง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐในการจัดการศึกษา โดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายหลักที่ชี้แนะแนวทางการจัดการศึกษาอย่างหลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) มีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และส่งเสริมจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลายและเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาใน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ความมั่นคง การพัฒนากำลังคน วิจัยและนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ความเสมอภาคทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ พร้อมพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ของผู้เรียนและสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มหลากหลาย

พลวัตของโลกในปัจจุบัน เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต ตั้งแต่การสื่อสาร การศึกษา จนถึงการใช้ชีวิตในสังคม ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการพัฒนาแนวคิด วิธีการ เทคนิค และเครื่องมือใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร การศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย (นเรศวร เศรษฐ์สูง และชุมศักดิ์ อินทร์รัช, 2566) ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ และจำเป็นต้องมี คุณลักษณะที่โดดเด่น เหมาะสม พร้อมทั้งวิสัยทัศน์และทักษะที่จำเป็นในการนำพาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล และคณะ (2565) ที่ระบุว่า การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล และการ บริหารจัดการ โดยมีแนวทางการพัฒนา 4 ประการ ได้แก่ 1) การออกแบบและใช้งานที่ตอบสนองต่อฟังก์ชัน การทำงาน 2) การใช้วิธีการตามมาตรฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ตรงตามวัตถุประสงค์ 3) การสร้างสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกับเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน 4) การวางแผนและกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ วิลาวัลย์ มาคุ้ม (2565) ระบุว่า การพัฒนา ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสามารถทำได้ 3 วิธี คือ การสอนเพื่อให้เกิด การสอนการคิด และการ สอนเกี่ยวกับการคิด ทั้งนี้ ผู้บริหารที่มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมไม่ใช่สิ่งที่ได้มาแต่เกิด แต่สามารถพัฒนาได้

ด้วยการฝึกฝนและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและไม่ยึดติดกับกลยุทธ์เดิม ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพ การทำงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กับประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 โดยข้อ 3 ของกฎกระทรวงกำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในที่มีมาตรฐานและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อประเมินตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พร้อมรายงานผลประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัด ทุกปี (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) ระบบนี้เน้นการสร้างเชื่อมั่นในคุณภาพของบริการการศึกษา ด้วยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนมุ่งสู่เป้าหมายคุณภาพที่ครอบคลุมผู้เรียน กระบวนการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสรุปผลการจัดการศึกษาในรอบปีส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม พบว่าการประเมินคุณภาพยังไม่สะท้อนภาพรวมคุณภาพการศึกษาอย่างครบถ้วน ซึ่งจากการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด คณะแผนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ปีการศึกษา 2565-2566 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และมีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงปีที่ผ่านมา ทำให้การประเมินคุณภาพการศึกษาไม่ตอบโจทย์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2568) จึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ของผู้เรียน รวมถึงบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องครอบคลุม 6 ขั้นตอน ได้แก่ กำหนดมาตรฐาน จัดทำแผนพัฒนา ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลและตรวจสอบ ติดตามผล และรายงานผลประเมินตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มุ่งสู่การเป็นองค์กรคุณภาพด้วยการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรผ่านกระบวนการ SPDCA เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2567-2568 โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และการบริหารสถานการณณ์ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารบางส่วนยังคงใช้แนวทางบริหารแบบเดิม ขาดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียน สะท้อนให้เห็นผ่านประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 2 เรื่องการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ยังมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2568) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย (โชติกานต์ แทนทอง และกฤษฎา วัฒนศักดิ์, 2567)

จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษาผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบการศึกษาในระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
2. ศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
4. สร้างสมการพยากรณ์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาแนวคิดใหม่ และส่งเสริมการสร้างสรรคนวัตกรรม ประกอบด้วย ความกล้าคิดสร้างสรรค์ การตั้งคำถามอย่างเป็นระบบ การพัฒนาต่อยอดความรู้ และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาองค์ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนพงษ์ กฤตธรรมรัตน์ และสุกัญญา สุदारรัตน์, 2567) การคิดเชิงนวัตกรรมยังครอบคลุมการต่อยอดจากความคิดเดิมผ่านกระบวนการสำคัญ เช่น การตั้งคำถาม การสังเกต การทดลอง และการนำเสนอแนวทางใหม่ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง (นพดล ราชคม, 2567) ทั้งนี้ ทักษะดังกล่าวสามารถพัฒนาได้จากการฝึกฝนในสถานการณ์จริง เช่น การสังเกต การคิดเชื่อมโยง และการมีความรู้ด้านเทคนิค (นัฐกฤตา เกียรติกาญจน์ และคณะ, 2565) เป็นกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัลที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย

การบริหารจัดการและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด โดยกระบวนการประกันคุณภาพมุ่งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (วดีน ผลงาม และคณะ, 2567) โดยเป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพภายใน คือ การยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของชาติ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นต่อ

สาธารณชน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางแผน พัฒนา และติดตามระบบคุณภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน และชุมชน (จารุกิตติ์ สุดสุข, 2565; จุรีพร เทศเนาวนิตย์, 2561) ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนและปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,422 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2568) 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครู โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, 1990) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 ถือว่าผ่านเกณฑ์ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 และ 2) แบบสอบถามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 ฉบับ พร้อมทั้ง ขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืน และระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และอธิบายความสัมพันธ์ด้วยสมการ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 วิเคราะห์ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหาร	n = 306		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเชื่อมโยงความรู้	4.36	0.57	มาก	1
2. ด้านตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์	3.76	0.65	มาก	3
3. ด้านการสร้างเครือข่าย	4.30	0.68	มาก	2
4. ด้านความสามารถด้านการสังเกต	2.94	0.61	ปานกลาง	4
รวม	3.84	0.48	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการเชื่อมโยงความรู้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.57) ด้านการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.68) ด้านตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.65) และด้านความสามารถด้านการสังเกต ($\bar{X} = 2.94$, S.D.= 0.61) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 วิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราดโดยรวมและรายด้าน

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	n = 306		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.52	0.61	มากที่สุด	5
2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.51	0.66	มากที่สุด	6
3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.56	0.60	มากที่สุด	2
4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน	4.53	0.60	มากที่สุด	4
5. ด้านติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.53	0.59	มากที่สุด	3
6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.60	0.59	มากที่สุด	1
รวม	4.60	0.59	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{x} = 4.60$, S.D.= 0.59) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.56$, S.D.= 0.60) ด้านติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.59) ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.60) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.52$, S.D.= 0.61) และด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.51$, S.D.= 0.66) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X	Y
X ₁	1.000					
X ₂	0.855*	1.000				
X ₃	0.836*	0.875*	1.000			
X ₄	0.830*	0.845*	0.891*	1.000		
X	0.936*	0.944*	0.955*	0.941*	1.000	
Y	0.527*	0.515*	0.539*	0.500*	0.552*	1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.552$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมที่ดี จะส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการสร้างเครือข่าย ($r_{x3y}=0.539$) มีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเชื่อมโยงความรู้ ($r_{x1y}=0.527$) การตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ ($r_{x2y}=0.515$) และความสามารถด้านการสังเกต ($r_{x4y}=0.500$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 4 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาอำนาจพยากรณ์ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	p
ค่าคงที่ (constant)	2.208	0.224		3.847*	.000
ด้านการสร้างเครือข่าย (X_3)	0.252	0.059	0.292	4.258*	.000
ด้านการเชื่อมโยงความรู้ (X_1)	0.300	0.071	0.289	4.218*	.000
ค่าคงที่ (a) = 2.208					
ค่าคงที่ (constant)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด คือ ด้านการสร้างเครือข่าย (X_3) และด้านการเชื่อมโยงความรู้ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.536 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.288 ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 28.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.208 + 0.252X_3 + 0.300X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = 0.292Z_{x3} + 0.289Z_{x1}$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างเครือข่าย ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสามารถสร้าง ความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาทีมงาน และรักษาเครือข่ายที่มีอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ อภิภูติ โหนะ (2565) ที่พบว่าทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการเอาใจใส่ การจัดการอย่างเป็นระบบ และการสืบค้นแบบร่วมมือร่วมพลัง เป็นองค์ประกอบที่สะท้อนถึงความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ และการบริหารงานโดยใช้แนวทางการมีส่วนร่วม อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยังสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การพัฒนา วิสัยทัศน์ร่วม และการขับเคลื่อนองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ เรืองณรงค์ ดวงดีแก้ว และคณะ (2565 : 35-36) ที่พบว่า การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดนครพนม สรุปได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถในการ ร่วมมือกับผู้อื่น 2) ทักษะการเชื่อมโยง 3) ทักษะการคิดแบบผสมผสาน 4) ทักษะการเล่นอย่างมีคุณค่า 5) การ ให้ความสนใจในมุมมองใหม่ และ 6) การคิดเป็นภาพ พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นจริงโดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านทักษะการเล่นอย่างมีคุณค่าและทักษะการคิดผสมผสาน โดยได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดเชิง นวัตกรรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามองค์ประกอบตามลำดับ ดังนี้ 1) ทักษะการเชื่อมโยง 2) ทักษะการเล่นอย่างมีคุณค่า และ 3) ทักษะการคิดผสมผสาน และสอดคล้องกับนัยนา พรหมดำ (2567) ที่พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความสามารถในการนำนวัตกรรมและแนวคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการ บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับทักษะสูงสุด คือ ความรู้ทาง เทคนิค รองลงมาคือ การคิดเชื่อมโยง และด้านที่ต่ำที่สุดคือ การสังเกต แม้จะต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะที่ครบถ้วนในการคิดเชิงนวัตกรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการยกระดับ คุณภาพของสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและพัฒนาได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทุกด้านมีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งสะท้อนถึงองค์ประกอบสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการได้รับการตรวจสอบและรับรอง

โดยคณะกรรมการสถานศึกษา และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน พร้อมรับการประเมินจากภายนอกเป็น การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สอดคล้องกับสอดคล้องกับ วศิน ผลงาม และคณะ (2567) ผลการวิจัยพบว่า การประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาสมิทรวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ส่วน ใหญ่อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดทำรายงานประเมินตนเอง การติดตามผลเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินและ ตรวจสอบคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และการนำผลประเมินไปใช้ ส่วนที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลการวิจัย สอดคล้องกับ อุไร หัตถประดิษฐ์ และคณะ (2560) เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวก ระดับปานกลางกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะด้านการสร้างเครือข่าย รองลงมาคือ ด้านการเชื่อมโยงความรู้ ด้านการตั้งคำถามอย่าง สร้างสรรค์ และด้านความสามารถด้านการสังเกต ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการนำความรู้จาก หลากหลายแหล่งมาบูรณาการเพื่อวางแผนและพัฒนาระบบคุณภาพอย่างรอบด้าน เพื่อพัฒนาแนวทางใหม่ ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา แม้ด้านความสามารถด้านการสังเกต มีค่าสหสัมพันธ์น้อยที่สุด แต่ก็ยังแสดง ถึงความสำคัญของการสังเกตพฤติกรรม ปัญหา หรือแนวโน้มต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนา ต่อไป ผลการศึกษา สอดคล้องกับ เบญจวรรณ ลิขิตรัตน์เจริญ และณิศา เวชญาลักษณ์ (2568) ที่พบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย ผู้บริหารมีคะแนนสูงสุดด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรแห่งนวัตกรรม ส่วนครูมีคะแนนสูงสุดในด้านทักษะ การเชื่อมโยงความรู้ ขณะที่คะแนนต่ำสุดของผู้บริหารคือด้านการบริหารความเสี่ยง และของครูคือด้านทักษะ การสังเกต ทั้งนี้ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับค่อนข้างสูงกับ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู โดยเฉพาะด้านทักษะการเชื่อมโยงความรู้ ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด ส่วน ด้านทักษะการสังเกตมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่เข้มแข็ง ของผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู โดยเฉพาะในด้านการเชื่อมโยง ความรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับ นเรศ ลำเลิศวัฒนา และ ฉลอง ชาตुरुประชีวิน (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิง

นวัตกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ $r = 0.917$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อาทิ วิสัยทัศน์ การสนับสนุนความคิดใหม่ ความกล้าในการ เปลี่ยนแปลง และ การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลลัพธ์ของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดคือ “การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ การทดลองสิ่งใหม่ ๆ และการเปิดรับแนวคิดที่หลากหลาย มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตรา คือ ด้านการสร้าง เครือข่าย และด้านการเชื่อมโยงความรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.557 ค่ากำลังสอง ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.331 ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 33.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถ นำมาเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.451 + 0.256X_3 + 0.195X_1$ และสมการพยากรณ์ใน รูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = 0.303Z_{x3} + 0.231Z_{x1}$

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ นัยนา พรหมดำ (2567) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปร ประกอบด้วยด้าน การสังเกต ด้านการคิดเชื่อมโยง และด้านความรู้ทางเทคนิคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ในระดับสูงมาก มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.740 ($R^2 = .740$) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร สามารถรวมกันพยากรณ์ความแปรปรวนประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ได้ร้อยละ 74.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดมี การระดมความคิดในการทำงานสามารถรับรู้รายละเอียดต่าง ๆ ถ่ายทอดความรู้ออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม และเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลทั้งบุคลากรและผู้รับบริการทำให้สถานศึกษาในสังกัดได้รับการ ยอมรับ และสอดคล้องกับ เบญจรัตน์ กลั่นเขตรกิจ (2567) ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด รองลงมาคือ การ ติดต่อสื่อสาร ขณะที่ บุคลากร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด สำหรับด้านการดำเนินงาน พบว่า การกำหนด มาตรฐานการศึกษาได้คะแนนสูงสุด ขณะที่การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพ ได้คะแนนต่ำสุด ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์สมการพยากรณ์ชี้ว่า สภาพแวดล้อมองค์กร โครงสร้างองค์กร เทคโนโลยี งบประมาณ และภาวะผู้นำ มีผลต่อการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ โดยสมการพยากรณ์ได้ร้อยละ 73.00 แสดงว่า ปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้สมการคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 0.93 + 0.22X_4 +$

$$0.15X_3 + 0.18X_5 + 0.16X_8 + 0.09X_1 \text{ และสมการคะแนนมาตรฐาน คือ } \hat{Z}_y = 0.26Z_4 + 0.19Z_3 + 0.23Z_5 + 0.20Z_8 + 0.12Z_1$$

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองและสร้างสมการพยากรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 306 คน มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือสูงถึง 0.99 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในระดับมาก และระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงมาก ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกระดับปานกลาง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นอกจากนี้ สมการพยากรณ์ที่พัฒนาขึ้นสามารถทำนายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและส่งเสริมการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดกิจกรรมหรืออบรมที่เน้นการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมให้กับผู้บริหาร เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำองค์กร ทักษะคิดของครู และสภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ครบถ้วน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>
- จารุกิตติ์ สุดสุข. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 22(2), 50-51.
- จूरืพร เทศเนาวนิตย์. (2561). รูปแบบการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในของสถานรับเลี้ยงเด็ก อําเภอเมืองเชียงใหม่. พิษเนศวร์สาร, 14(2), 5.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2562). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 14). ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- โชติกานต์ แทนทอง และกฤษฎา วัฒนศักดิ์ (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. *วารสารเสียดธรรมจากมหายาน*, 10(3), 72-86.
- ธนพงษ์ กฤตธรรมรัตน์ และสุกัญญา สุदारรัตน์. (2567). ทักษะความคิดเชิงนวัตกรรมของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(3), 315-316.
- นพดล ราชคม. (2567). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับชุดตัวต่อโลกเพื่อการศึกษา (LEGO Education) เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์*, 3(1), 39-40.
- นัฐกฤตา เกียรติกาญจน์, ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และณัฐกานต์ ประจัญบาน. (2565). องค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 59-70.
- นัยนา พรหมดำ. (2567). ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. *ลิกขา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(1), 76-85.
- นเรศ ล้าเลิศวัฒนา และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่. *ลิกขา วารสารศึกษาศาสตร์*, 10(1), 53-61.
- นเรศวร เศรษฐสิงห์ และชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2566). การพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*, 11(2), 275-285.
- เบญจรัตน์ กลั่นเขตรกิจ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 4(2), 15-34.
- เบญจวรรณ ลิขิตรัตน์เจริญ และณิรดา เวชญาลักษณ์. (2568). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. *วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์*, 12(5), 63-72.
- ปกรณ ประจันบาน. (2555). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, 116(74 ก), หน้า 4-16.

- เริงณรงค์ ดวงดีแก้ว, วาโร เฟ็งสวัสต์ และอภิสิทธิ์ สมศรีสุข. (2565). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดนครพนม. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(10), 35-36,42.
- วศิน ผลงาม, ทศนีย์ บุญมาภ และจรรยา ยอดอุโมงค์. (2567). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาของ โรงเรียนภายในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาสหมิตรวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. *วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์*, 7(1), 62,64,72.
- วิลาวัลย์ มาคุ้ม. (2565). "การพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร". *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรม*, 13(2), 89-105.
- สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล, ดรุณี ปัญจรัตน์, ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์, สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์, พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2565). แนวทางการพัฒนาระบบไอซีทีเพื่อการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. *วารสารบริการวิชาการสถาบันอุดมศึกษาไทยรับใช้สังคม*, 3(2), 44-67.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568*. สำนักงาน.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรตติ้ง.
- อภิฤดี โทนา. (2565). ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(4), 41-51.
- อุไร หัตถประดิษฐ์, อรุณ จุติผล และสำเร็จ จันทุม. (2560). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 9(1), 26.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5thed.). Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.